

RENDKIVÜLI VEZETŐSÉGI ÜLÉS

Október 25-én délután r e n d k i v ü l i vezetőségi ülés volt a termelőszövetkezetben. Az ülés résztvevői meghallgatták Fürst János tájékoztatóját az aszály okozta hozam és jövedelem kiesésekről, az ebből adódó pénzügyi és takarmányozási gondokról. Elmondta azt is, hogy az aszály mellett újabb kártékony jelenség is tapasztalható, mégpedig a vevőink egyre szaporodó körének fizetésképtelenné válása, illetve fizetési késedelembe esése. A Soproni Állami Gazdaság például 2,5 millió forinttal, a Szombathelyi TSZKER Rt. pedig 4,5 millióval tartozik huzamosabb ideje. De belépett közéjük a megyei Tejipari Vállalat is, közölvén, hogy novembertől már csak a tejpénz felét tudja kifizetni.

Ilyen körülmények között a szükséges abrak megvásárlására hitelt kell igénybe vennünk, melynek visszafizetésére részben jövőre (50 %), részben 1992-93-ban kerülne sor. A vezetőség egyhangulag úgy döntött, hogy ebből a kedvezményes kamatozású (20-25 %-os) hitelből 15 milliót igényelünk, mondván, hogy úgy is kevesebbet adnak, de legalább annyit, hogy 6-7 millió jut takarmányvásárlásra. Ezt a hitelt egyébként más célra felhasználni nem szabad.

Kérdésre válaszolva Fürst János elmondta, hogy a tavalyi 24 millióval szemben 1-2 millió nyereségre számíthatunk. Ez azt is jelenti, hogy nem lesz kiegészítő részesedés, de premizálás sem a vezetők körében. Lesz viszont még decemberben - az addig elért keresetekre - mintegy 7 %-os bérkifizetés, hogy ezt a bértömeget és 43 %-os járulékát a nyereségadózás alól kivonjuk.

A második napirend keretében fegyelmi döntést hozott a vezetőség. E szerint 10 szavazattal, egy ellenszavazat és 2 tartózkodás mellett kizárta a termelőszövetkezetből Nagy Lászlót sorozatos fegyelemsértései miatt.

Rába László

Az abdai önkormányzat első hónapja

A helyhatósági választásokat megelőző kampány során a hárompárti /MDF, FKgP, KDNP/ koalíció jelöltjei kifejezésre juttatták, hogy megválasztásuk esetén gondos házigazdái szeretnének lenni a falunak.

Mint ismeretes, Abdán a koalíció jelöltjei kerültek be az önkormányzatba, és ígéretükhöz hiven igyekeznek gyakorolni a gondos gazda szerepét. Előre egyeztetett elképzelés szerint veszik számba az előttük álló feladatokat. Mi is valósult meg ebből az elmúlt alig több mint egy hónapban? Először is a társköztség önkormányzatával találkozott az abdai testület. Azt szeretnénk volna megtudni, hogy mi az ő elképzelésük a jövőt illetően, hogyan képzelik el önállóságukat. Az oktatást, az egészségügyi ellátást és a szakapparátus működtetését továbbra is közösen végeznék a két falu. A börcsi tagiskola, valamint az óvoda a börcsi önkormányzat hatáskörébe tartozna. Külön költségvetéssel rendelkezne Börcs. Ezek lennének egy jövőbeni teljes önállóság első lépései, amelyeket őszintén üdvözölni lehet.

Október 24-én az önkormányzat tagjai falubejárást tartottak, melynek során megtekintették a falu azon kritikus pontjait, amelyekkel kapcsolatosan sürgős intézkedéseket kell foganatosítani. Ezeket a feladatokat fontossági besorolás alapján szeretnénk folyamatosan megoldani, közülük néhány már meg is valósult:

- a tűzoltószertár és a község ház tetőzetének kijavitása,
- a lakótelepi buszmegálló környékének rendbetétele,
- jelenleg a kulturotthon udvarának rendezése folyik.

November 9-én testületi ülés keretében találkoztunk az önkormányzat hatáskörébe tartozó intézmények vezetőivel. Beszámolóikon keresztül képet kaptunk az intézmények helyzetéről, megismertük problémáikat, és a jövőt illető elképzeléseiket. Ezek közül a legfontosabbak:

- az iskola kazánházának sürgős befejezése,
- az orvosi rendelő felújítása, környékének rendezése,
- az óvoda udvarán szikkasztóakna és térbeton készítése,
- a kulturotthon folyosójának faburkolattal való ellátása.

A falu életének teljes feltérképezéséhez a közeljövőben szeretnénk találkozni a faluban működő gazdasági egységek vezetőivel, majd a vállalkozókkal, ezt követően pedig az egyesületek és társadalmi szervezetek vezetőivel.

Az elmúlt időszak fontos eseménye volt az október 23-án rendezett megemlékező ünnepség. Reményeink szerint ezzel az ünnepséggel olyan valamit kezdtünk el, melyet az évek szép hagyományává nemesítenek, és történelmünk dicső multjából a jelen problémáinak megoldásához is erőt tudunk meríteni.

Somogyi György

FALUGYÜLÉS KUNSZIGETEN

Október 29-én mintegy 110 polgár jelenlétében falugyűlés volt Kunszigeten. Elsőként a jegyzői munkakörrel kapcsolatos állásfoglalást tárgyalták meg. A képviselőtestület önálló jegyzőséget javasolt. Horváth László (Ifjuság u.) körjegyzőség mellett foglalt állást. Stankovics Antal, Takács Józsefné és Kovács Ottó önálló jegyzőt javasolt. A vita után a résztvevők többsége az önálló jegyzőség létrehozása mellett voksolt.

A második napirend keretében a polgármester tájékoztatta a jelenlévőket, hogy bizonyos szakterületeken más községgel, vagy községekkel társulni szükséges. Társulni célszerű egészségügyi, gyámügyi, adóügyi vonalon. De társulást igényel a gázprogram megvalósítása és a vízmű fejlesztése is.

A továbbiakban a polgármester tájékoztatást adott a képviselőtestület eddigi munkájáról. Elmondta, hogy a demokrácia kiteljesítése végett bizottságokat hoz létre a testület. E bizottságok részt vesznek a döntés előkészítő munkában, tagjaik csaknem fele a lakosság köréből kerül ki.

Ezután ismertette a Kunszigeti Faluszépitő Egyesület megalakítására szóló felhívást, szólt a Gazdakör újjáalakításáról és a nyugdíjasok klubjának létrehozásáról.

Szalai Béla képviselő ismertette ezt követően a községfejlesztési munkák tervezetét. Ezek közül a legfontosabbak az alábbiak:

- a kommunális szennyviz elhelyezésének megoldása,
- a telefonhálózat bővítése (az öttevényi központ 1991-ben 400 állomással bővül!)
- csatlakozás a földgázprogramhoz (mintegy 500 ezer forintot kell e célra letenni)
- új házhelyek kialakítása.

A résztvevők felvetettek még néhány aktuális kérdést, melyekre a polgármester adta meg a választ, megköszönte a lakosság részvételét, majd bezárta az ülést.

Tilai Lajos

Benzin után a tej...?

Alig egy hónap telt el az emlékezetes „taxisblokád” óta, ami minden magyar polgárban gondolatokat ébresztett. Az természetes, hogy demokratizálódó társadalmunkban, az egyes vélemények különböző irányból, másként fogalmazódtak meg, de az is tény, hogy kivétel nélkül mindenkinek volt róla véleménye.

Az értékelések és a tanulságok levonása még tart, drágább lett az üzemanyag, és az ebből eredő árspirál már érezhetően működésbe lendült.

Azon az októberi vasárnap estén azonban megpendült egy hur és hangja eljutott az ország minden zugába. Az történt ugyanis, hogy a Kormány és a különböző érdekvédelmi szervezetek, a rendszerváltás hatodik hónapjában, leültek egymással tárgyalni. Szóba álltak egymással!

A tárgyalás kimenetelétől függetlenül ezt tartom az igazi EREDMÉNY-nek.

A munkáltatók és a munkavállalók érdekvédelmi szervezetei bebizonyították, hogy felkészültségükkel, szakmai hozzáértésükkel méltó partnerek lesznek a jövőben is a gazdasági kérdéseket előkészítő tárgyalásokon.

Feltéve, ha a Kormány meghallotta a Kamara alelnökének hangos fohászát: „Kérem, használjanak bennünket!”

A benzinsokk előtt azonban egy másik időzített bomba is elkezdett ketyegni és a robbanás elkerülésére már csak 2-3 hét áll a rendelkezésünkre. Ennek oka pedig a tejtermelés- tej felvásárlás területén kialakult helyzet.

1990. II. félévétől nyilvánvalóvá vált, hogy az országban megtermelt tej 20-25 %-át nem tudja a belföldi piac felvenni. 1988-ban 28 %-os, 1989-ben 38 %-os, 1990-ben pedig 42 %-os volt a Kormány által elhatározott tej és tejtermék fogyasztói áremelése. Ezek az áremelések 3 év alatt a tejtermék árát 2 és félszeresére növelték, amit a belső kereslet a csökkenő életszínvonal miatt nem tudott követni. A tejtermelés változatlan nagyságrendje mellett a lakossági tej fogyasztása visszaesett az 1960-as évek színvonalára. A Tejipar az így keletkezett feleslegeket kénytelen volt exportálni, ahol szembe találkozott a támogatott (50-60 %) nyugati termékekkel. A hazai tejipar a múlt évi 70 %-os támogatás helyett, exportra ebben az évben már csak 30 %-ot kapott és ennek következtében a külpiacon versenyképtelenné vált.

Ha a TRÖSZT év végi megszűnésével párhuzamosan a Kormány nem állapítja meg az országos kvótákat, akkor megyénk különösen hátrányos helyzetbe kerülhet. Fejlett tejtermelők lévén előfordulhat, hogy a tehénállomány fele felesleges lenni. A megyében ez 1,5 milliárdos árbevétel kiesést, munkahelyek megszűnését, az állam támogatásával létrejött fejlesztések rossz kihasználását és eleve gazdaságtalan tejtermelést eredményezne a megmaradt állomány vonatkozásában.

A kiélezett probléma nemcsak tej, hanem hus - termelési, feldolgozási és értékesítési - gondot is jelent.

A megyei Szarvasmarhatenyésztési Választmány ezért októberben javaslatot nyújtott be a MOSZ-nak, amiben kérte a téma előterjesztését, az Érdekegyeztető Tanács elé.

- Kerüljön megállapításra a tej 1991. évi ára minőséghez kapcsolódóan és szektorsemlegesen.
- 10 %-nál nagyobb mértékű termeléseszkéntési kényszer esetén az ebből eredő károkat térítse meg a kormányzat.
- Az exportdotáció mértéke érje el az 1989. évi mértéket.
- A kormányzat segítse elő minden eszközzel a belső fogyasztás növelését, az 1987. évi szint elérését.
- A tej és tejtermékek importját sujtssa lefölözéssel a hazai termelés védelme érdekében.
- Létesüljön intervenciós alap a termelők és a Kormány forrásaiból az átmenet biztonsága érdekében.
- Egynapi tejtermelésünket felajánlottuk egy országos tejdemont-rációra.

Javaslatainkat elküldtük a többi megyébe is a csatlakozás reményében.

Az időnk azonban egyre fogy és ha az a „bizonyos hur” elpattanna, mindannyian - termelők és fogyasztók - a vesztesek táborában találánánk magunkat.

És akkor ki lesz a nyertes?!

Fürst János

+ o + o + o + o + o +

A Lébény-Kunsziget Takarékszövetkezet új szolgáltatással jelentkezik! A GORDIUSZ Lap és Könyvkiadó Vállalat megbízásából vállalja a KISALFÖLD című lapba HIRDETÉSEK FELVÉTELET a lébényi, kunszigeti, mosonszentmiklósi, abdai, kimlei, öttevényi, ikrényi, börcsi és Győr, Jókai u.12. sz. alatti egységeiben.

A kenyérsütés

Egyik nap néprajz szakkörön megbeszéltük, régen hogyan sütöttek az asszonyok kenyeret. Utána Hécz Tündi néni - a szakkör vezetője - megkérdezte, kinek van otthon kemencéje. Szalai Vera felajánlotta, hogy megkérdezi a mamáját: nem sütné-e még egyszer kenyeret azért, hogy el tudjuk képzelni milyen is volt az a kenyérsütés. A következő szakkörön elterveztük a nagy nap időpontját.

Végre elérkezett, ez a nap, csak hogy fagyot is hozott magával. Így reggel reszkető kézzel értünk a Veráékhoz. Lassacskán mindenki megérkezett. Elhelyezkedtünk és Vera mamája nekilátott, hogy a hatalmas kupac lisztet - ha jól emlékszem - sós vízzel és kovással elmunkálja. Közben Tündi néni megörökítette ezeket a pillanatokot. Nagyon jó volt nézni Rózsi nénit, amint sürgött-forgott a konyhában, s egyre inkább alakult a kenyértészta. Közben arra gondoltam, hogy milyen nehéz is volt az asszonyok és anyák élete a gyermeknevelés és a határban elvégzendő munka mellett.

Később csináltunk lángost, amiből pillanatok alatt nem maradt

semmi. Persze előtte begyűjtöttük a kemencét. Mikor már a kenyér tésztája megkelt, beleszaggattuk zsomporokba. Azt, hogy a kenyér kiszüljön, már nem vártuk meg. Tündi néni viszont azt mondta, hogy este menjünk el 5 órára hozzájuk s ott fogyasszuk el a kenyeret, amit majd kapunk. Persze én voltam az utolsó, aki lélekszakadva odaért. Mindenki jól szemügyre vette a kenyeret, aztán belevetettük magunkat az evés élvezetébe. Mikor már jóllaktunk, a maradék kenyérből még megpakoltuk zsebeinket, hogy az otthoniak is lássanak és kóstoljanak is az igazi házi kenyérsütés ízét.

TAKARÉKSZÖVETKEZETI TÁJÉKOZTATÓ

A Lébény-Kunsziget Takarékszövetkezet Igazgatósága a Kormány által megadott november 20-i hatállyal az alábbi megtakarítási formák kamatait emeli oly módon, hogy a már ügyfeleink között lévő értékpapírjainkra is vonatkozik a változás:

- pénztárjegy, értékjegy, letéti jegy.

A pénztárjegy és az értékjegy kamatai a következők:

- 7 naptári nap után	évi	12 %
- 14 naptári nap után	évi	16 %
- 1 naptári hónap után	évi	22 %
- 2 naptári hónap után	évi	24 %
- 3 naptári hónap után	évi	25,5 %

Az értékjegy 1 éves kamata évi 27,5 %

Három hónaponként kamatos kamat, ami évi 30,5 % kamatnak felel meg.

A letéti jegyek évi kamatlába 30 %-ra emelkedik.

Az összes többi lakossági betét konstrukciónál a kamatemelés hatálybalépésének időpontja 1991. január 1. az alábbiak szerint:

1./ Könyves betétek (kamatozók)

	Nettó kamatláb éves	Bruttó kamatláb éves
- látraszóló	17 %	
- 1 évre lekötött betét	22,5 %	28,12 %
- 2 évre lekötött betét	23 %	28,75 %
- 3 évre lekötött betét	23,5 %	29,37 %

A lekötési időn belül felvett összegek után időarányosan évi nettó 10 % kamatot fizetünk.

2./ Takaréklevél betét

- éven belül	10 %	12,5 %
- 1 év után	24 %	30 %

3./ Gépkocsi letét

- 1 éven belül	8,5 %	8,5 %
- 1 éven túl	12 %	12 %
- 2 éven túl	17 %	17 %

4./ Lakáscélú betétek

- 5 éven belül	23 %	23 %
- 5 éven túl	29 %	29 %

Nem lakáscélú felhasználás esetén a 20 % jövedelemadót levonjuk.

N É P I S Z O K Á S A I N K

ESKÜVŐ ÉS LAKODALOM

(4. rész)

A vőlegényes háznál elköltött vacsora után magasra hágott a jókedv. Ropták idősek, fiatalok a táncot, szünetekben pedig szépen szóltak a lakodalmas nóták. Éjfél előtt felkerekedett az egész násznép, és a menet elindult a menyasszonyos házhoz, hogy ott folytassa tovább a vigasságot. Az éjben felhangzott a lakodalmas menet ajkáról a szép nóta: „Elvágtam az újjam jaj de fáj, fügefalevelet tettem rá, fügefalevele gyógyíts meg, kedves kisangyalom csókolj meg.” Kinyiltak az ablakok, amerre a menet elhaladt, és a menet férfi tagjai borral kínálták a kíváncsiskodókat. Mikor odaért a menet a menyasszonyos házhoz, a vőfély a következő köszöntőt mondta: „Tisztelt vendégsereg! Ime elérkezett azon idő, hogy vőlegényünk kedves menyasszonyának házát is felkeressük. Megkérem a házigazdát, hogy engedje be eme násznépet, hogy tovább folytathassa a vigadalmat. A sok tánctól és nótától az itt levő sereg már újra megéhezett, remélem hogy e háznál az asztal már megterítettett.”

A házigazdától a vőfély az engedélyt megkapta. A násznép ezután elfoglalta helyét a szépen terített asztaloknál. Éjfél felé elkezdődött az ételek beköszöntése. Ujra a vőfélyeké volt a főszerep. Természetes ilyenkor már levest nem tálaltak. Először hozták a rozmaringost eme szavakkal beköszöntve: „Rozmaringos neve ezen ételnek, nem való ez minden korhelynek, csak jóra való tisztességes embernek, olykor pedig a hasfájó öregeknek.”

Szép sorjában hozták ezután az izletesebbnél izletesebb étkeket. A rozmaringos után a paprikás következett, melynek beköszöntő versikéje így hangzott: „A magyar ember a paprikást kedveli, kivált husfélével főzve mód felett szereti. Ez aztán az étel, magyaroknak való, cingár németeknek torkán akadó. Nincsen a paprikásnak párja, reá vizet inni minálunk nem járja. Egyenek uraim, hogy ne vesszen kárba, ne hagyjanak kérem semmit sem a tálban.”

Ezután a káposzta beköszöntése következett a vőfélyek által. „Mostan én uraim káposztát hoztam, amelyért a konyhán sokat vára-koztam. A szakácsasszonnyal összebarátkoztam, egy kis darab

magyar hazánk dicső híressége. Még a királynak is gondja van ám erre, áldott ahol terem ennek a gyökere. Tessék vendégeink vegyenek belőle, fogadom, hogy nem lesz senki beteg tőle."

Természetes, a „második” vacsora alatt a bor sosem fogyott ki az üvegekből, hisz a nehéz ételek fogyasztása közben gyakran ürültek a poharak. A vacsora alatt a zenészek szép magyar nótákat huztak. Vacsora után ugy 1 óra körül következett az egész est fénypontja, a menyasszonytánc. Természetesen a menyasszonytáncot is a vőfélyek beköszöntése előzte meg: „Tisztelt vendégeink! Ugy hiszem mindnyájan megunták az ülést, kívánok hát nekik egy vagy két perdülést. De majd a menyasszonyt én is táncoltatom, hogy a lába nem sánta, ezzel megmutatom. Minden legénynek lesz joga nem bánom, hogy a menyasszonnyal egy fordulatot járjon. Táncolhat mindenki vele kedvére, amíg a vőlegény ur időt enged erre”.

Ezután a vőfélyek és néhány jóhangu legény a szoba közepén körbe álltak, és a násznagy uraktól a következő nótával kérték ki a táncra a menyasszonyt, a nyoszolyó lányokat: „Kérem násznagy urakat, eresszék ki azokat, nyoszolyóleányainkat, és a menyasszonyunkat, kérjük násznagy urakat.”

Természetes a násznagy urak egyszerre nem engedték ki a menyasszonyt a táncra, előbb a vőfélyeknek és a legényeknek egy kiszabott feladatot kellett megoldaniuk. Pl. El kellett szavalni az Anyám tyukja című verset, vagy el kellett mondani a 12 Apostol nevét. A menyasszonyt csak akkor engedték ki a násznagyok a menyasszonytáncra, ha a legények meg tudtak felelni a feltett kérdésekre. A párbeszéd és alkudozások vége mindig az lett, hogy a násznagy urak szive meglágyult, és kiengedték az asztaltól a menyasszonyt, de előtte a legények még elénekelték a következő kikérő nótát: „Dolgom folyon hasznosan, lábam rakom módosan, menyasszonyt hordozhassam, kérjük násznagy urakat.”

A zenészek rázendítettek a vérpezsdítő dallamra, a vőfély kezében egy tállal elkiáltotta magát, hogy eladó a menyasszony. A vendégsereg majd minden tagja megvette egy-két pördülőre a menyasszonyt, természetesen ezalatt gyűlt a pengő a tálban. Mikor már mindenki eljárta a menyasszonnyal a táncot, az elfáradt menyasszonyt utoljára a vőlegény vette meg, párat perdült vele, majd felkapta és elvitte a másik szobába, ahol kipihente magát, majd kivetkőzött a menyasszonyi ruhából, és felöltözött a menyecske ruhába, és pöttyös kendővel bekötötték a fejét, majd a

vőlegénnyel együtt mint az új pár megjelentek a násznép között az asztalnál. Ekkor következett ugyanis a régi szokás szerint az ajándékok átadása, bemutatása az ifjú párnak. A vőfély kezébe vette az ajándékokat, és hangosan bemondta, hogy ki az ajándékozó. Ki adja szívbéli ajándékát az új párnak. Szép sorban hozták az ajándékokat: ágyneműt, asztalterítőt, konyhai felszereléseket, ruhaanyagot, kosárruhát stb. vagy volt, aki pénzt adott. Mikor vége lett a mutatásnak, a vőfély szépen megköszönte a vőlegény és a menyasszony nevében az ajándékokat. A továbbiakban humoros jelenetek egész sora játszódott le, mely hozzátartozott a lakodalmi vigassághoz. Ellopták a nyoszolyólány cipőjét, melyet egy táncért vagy csókért kapott vissza. A menyasszony lábbelijét is lehúzták az asztal alá bujt legények. A cipőt a vőlegénynek kellett kiváltani. Volt olyan eset is, mikor a menyasszony lehúzott cipőjébe bort öntöttek és a vőlegénynek ki kellett inni. Ilyen és ehhez hasonlókkal szórakoztatták a jókedvű társaságot a vőfélyek és legények. A szakácsnők részére is gyűjtöttek egy kis aprópénzt kenőcsre, mert a szakácsnő főzés közben megégette a kezét.

Természetesen éjjél után a gyerekeket hazavitték. Hajnalra a jókedv a bor hatására már tetőfokára hágott. Virradatkor még egyszer terítették, rendszerint kocsonyát, kolbászt és hurkát. Ezután a vőfély elmondta utolsó verselését és bemutatta az új asszonyt a vendégeknek e szavakkal: „Jóreggelt kívánok! Ide hallgassatok! Ujság van közöttünk, mit közhirré adok, leányok serege eggyel megapadott, asszonyok serege eggyel gyarapodott. Gondolják meg, azt ki itt áll diszes fejkötőben, még az este látták hajadon lányfővel, most pedig asszonyos konytyával, fejkötővel. Szerelmet kívánok egymáshoz Tinectek, mely összekösse boldogan szívetek. Sok édes gyümölcsse ez a házasságnak, többet ér, mint minden kincse a világnak. Mivel két szívet ti egymáshoz tettetek, sok számos éveket örömmel töltsetek. Ezután a legények még egy nótát énekeltek az új asszonynak: „Jaj Istenem hogyan jártam, az éjjel legénnyel háltam, belepte a hó fejemet, meg sem ismernek engemet. Anyám, anyám édesanyám, kedves fölnevelő dajkám, köszönöm a szívességed, anyai szeretetedet.”

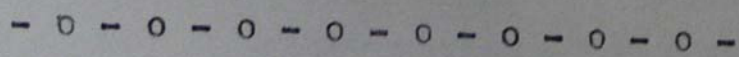
Világos volt már, mikor a vendégsereg elköszönt a lakodalmas háztól. Régi szokás szerint az új asszony még 3 napig a szülői háznál maradt, betartva az Atya, Fiu és a Szentlelket, és csak

sok stafirungot. Mivel abban az időben nem volt szokás nászutra menni, a fiatal pár számára elkezdődtek a dolgos hétköznapok.

Igy zajlott le régen, a háboru előtti időben falunkban a lakodalom. A lakodalmi szokásoknak csak töredékét tudtam megismertetni a mai fiatalokkal. De ebből is láhatták, hogy milyen szép esemény volt az esküvő és a lakodalom, nemcsak a résztvevők, hanem a falu életében is.

(Vége)

Szalai Pál

MEGALAKULT A
KUNSZIGETI FALUSZÉPÍTŐ EGYESÜLET

November 5-én este a kulturotthonban megalakult a Kunszigeti Faluszépitő Egyesület, mely célul tűzte ki a község építészeti, környezeti és természeti értékeinek megőrzését, fejlesztését, szépítését, a falu hagyományainak ápolását. Terveikben szerepel kiadványok, képeslapok készítése, a falu szépítése, virágok és fák telepítése, esztétikus utcajelző- és hirdetőtáblák kihelyezése, közreműködés a községet érintő fejlesztési, rendezési tervek kialakításában, együttműködés a helyi önkormányzattal, a gazdálkodó és társadalmi szervezetekkel, de főként a lakossággal az egyesület céljainak megvalósításáért.

Az alakuló ülés jóváhagyta alapszabályát, majd megválasztotta tisztségviselőit. Az egyesület elnöke Rába László, titkára Börzsei Gábor, gazdasági felelőse Szalai Istvánné lett. Az elnökség tagjai: Dubi Árpád, Érsek Sándor, Fürst János, Huszár Gábor, Lendvai Ivánné, Stankovics Antal, Szalai Béla, Szalay Győző és Tilai Lajos. Az ellenőrzőbizottság elnöke Kuller Iván, tagjai: Erdélyi Jánosné és Tóth András.

Kérjük Kunsziget lakosságát, hogy minél többen lépjenek be egyesületünkbe, vállalják az ezzel járó tagsági díjat (legalább évi 100 Ft) és közreműködésükkel segítsék célkitűzéseink megvalósítását. Belépni az alábbi címeken tisztségviselőinknél lehet:

- Börzsei Gábor   Ady Endre ut 20.
- Rába László   Dózsa ut 28.
- Tilai Lajos   Polgármesteri Hivatal

Ugyanezekre a címekre várjuk ötleteiket, javaslataikat a falu szépítésére, fejlesztésére, az új község rendezési terv kialakítására.

Az iskolai énekkarról

Az idei tanévtől kezdve iskolánkban felmerült az igény az énekkar megalakítására. A meghallgatás és javaslatom után a tanulók önkéntességi alapon dönthettek a részvételről.

Ennek eredményeképpen 21 tanuló szívesen vállalta a rendszeres énekkari próbákat heti egy alkalommal. Névsoruk a következő:

4. osztály

Orbán Andrea
Beke Márta
Kovács Anita
Stróbli Zsanett
Tánczos Zoltán
Karacs Károly
Takáts Imre

5. osztály

Tamás Edit
Huszár Gábor
Varga József
7. osztály
Gutléber Magdolna
Forgó Anna
Lendvai Klára

6. osztály

Stróbli Éva
Orbán Éva
Szalai Anita
Kovács Anita
Sári Alexa
Forgó Katalin
Beke Viktória
Horváth Andrea

Szeretnénk a falu kulturális életében résztvenni, műsorok, ünnepélyek alkalmával szerepelni.

Az első nyilvános bemutatkozás az október 23-i ünnepségen megtörtént.

Kodály Zoltán szerint

"...Sokszor egyetlenegy élmény egész életre megnyitja a fiatal lelket a zenének. Ezt az élményt nem lehet a véletlenre bízni: ezt megszervezni az iskola kötelessége."

Az ének-zenei nevelés az esztétikai nevelés egyik szűkebb területére, a művészeti nevelés területére tartozik.

A művészeti nevelés az adott művészet egyszerű közösségében való tájékozódáshoz szükséges legalapvetőbb ismereteket, jártasságokat és képességeket törekszik kifejleszteni.

A tanulókat fokozatosan képessé kell tenni a magasabb rendű zene befogadására. Meg kell őket tanítani arra, hogy az értékes zenéből az értéket az értéktelentől elkülönítse.

Az iskolába kerülő gyerekek zenei képessége, éneklési készsége igen különböző. A tanulók közti különbségek felszámolása, zenei képességeik egy szintre hozása a feladatunk. Ez a munka már az iskolába lépéskor megkezdődik.

Tanórán belül az ének-zene reprodukció befogadó tevékenység.

Az általános iskola célja, hogy képessé tegyük a tanulókat arra, hogy a szépet befogadják, megőrizzék, megteremtsék.

Az esztétikum csak átélt tevékenység során, pozitív érzelmeket mozgósító együttműködésben lehet személyiségformáló. Az esztétikai élmény aktivizálja az egész személyiséget, nyitottá teszi a befogadásra és az alkotó közreműködésben is.

Az ének-zene nevelésen belül a halláskultúra nevelés is fő feladat, hisz az ember életében, a világ megismerésében sajátos nélkülözhetetlen helye van a hangnak.

A jövő nemzedékét meg kell tanítanunk a művészet lehetőségeinek igénybevételére, a zene és az ének adta érzelmi hatás elérésére. Mert Kodály Zoltán szavait idézve

"Nem lehet egészen boldog ember,
akinek nem öröm a zene.

Erre az örömrre azonban tanítani kell az emberiséget, mert magától nem jut el odáig."

Csőre Andrea

fotó: Füzfa Zsolt

Az énekkar az október 23-i ünnepségen.

- o - o - o - o - o - o - o -

HELYREIGAZÍTÁS

HIRMONDÓNK II. évfolyam 11.számában a 7. oldalon lévő fotó aláírásának szövegéből Magyar Ferenc után kimaradt Varga Zoltán neve, aki balról a második. A sajnálatos hibáért ezuton kér elnézést a

— Szerkesztő —

Az iskolaszék múltja

(1. rész)

Az utóbbi időben ismét előtérbe kerültek az iskolaszékek kapcsolatos kérdések. Az új művelődési kormányzat célul tűzte ki ennek a szervezetnek újbóli beindítását. Kétrészes sorozatunk első részében az 1945 előtt működött iskolaszékek jogköréről, feladatairól lesz szó.

Idézem a Köznevelés című oktatáspolitikai hetilap 1990. szeptember 28-i számát, melyben Horváth Márton a következőket írta:

"Az iskolaszék - mint helyi hatóság - jogkörét törvény szabályozta. Az iskolaszék választotta meg a tanítót, felügyelt a rendszeres iskolába járásra, az iskolai alap kezelésére, a szülők és a tanítók panasza esetén mint első foku hatóság járt el. Döntései ellen fellebbezni lehetett a megyei közigazgatási bizottsághoz.

Az iskolaszék a pedagógusokat mulasztás esetén figyelmeztethette, de el nem bocsáthatta, és nem tehetett áthelyezésükre javaslatot. Ez a jog, állami iskolák esetében, a tanfelügyelőt illette meg, akinek hatásköre rendszerint egy megyére terjedt ki, s a tankerületi főigazgató alárendeltségében dolgozott.

A községi iskolaszék tagjait a helyi lakosok közül a községi képviselőtestület választotta három évre. A képviselőtestület öt személyt választott, rajtuk kívül, az iskola nevelőinek létszámától függően, a pedagógusok is delegáltak maguk közül egy-három főt. Hivatalból tagja volt az iskolaszéknek az igazgató, a községi orvos, a községi bíró és a vallásfelekezetek egy-egy lelkésze. Az eljárási szabályzat a rokonsági köteléket összezférhetetlennek minősítette. Például az igazgató felesége nem lehetett az iskolaszék tagja.

Utasítás mondta ki azt a szabályt is, hogy az iskolaszék tagjainak választásakor tilos megfélemlítést alkalmazni és indokolatlan előnyöket ígérni. Döntéseik törvényességére annyira ügyeltek, hogy az iskolaszéki tagot helyettesítő személy, pld. a segédlelkész, már csak tanácskozási joggal vehetett részt az üléseken. Az iskolaszék tagjai közül elnököt választott, de nem volt előírva, hogy elnöke csak a lelkész, az igazgató, vagy a községi bíró lehet. Az iskolaszék tagjai esküt, illetve fogadalmat tettek

törvények, rendeletek megtartásáról.

Állami iskolák igazgatóinak kinevezésében az önkormányzatot, az iskolaszékeket nem illették meg jogok. A kinevezés, megbízás jogát középiskolákban a miniszter, népiskolában pedig a tankerületi főigazgató gyakorolta. Népiskolákban a tanfelügyelő javaslata alapján a tankerületi főigazgató bizta meg a népiskolai igazgatót. A javasolt három személy közül választott, de kijelölhetett más, javaslatba nem hozott személyt is. Ezzel is elejét kívánták venni a helyi összeférhetetlenség kialakulásának, az elvtelen tisztségosztogatásnak".

Stankovics Antal

AZ ÖNKORMÁNYZAT TAGJAI KUNSZIGETEN

fotó: Mizfa Zsolt

A képen balról jobbra: Szalai Béla, Lendvai Iván, Tilai Lajos, ifj. Gondár Zoltán, Fazekas Miklósné, Dobrádi Zoltán, Szalai István (ács) és Varga József.

A testület november 8-án ülést tartott. Az ülésen öt bizottságot hoztak létre.

A Művelődési Bizottság elnöke Gondár Zoltán, tagjai Tilai Lajos, Varga József, Szalai István, Dubiné Molnár Éva, Lendvai

Ivánné, Stankovics Antal és Szalai Béláné lettek.

A Népjóléti Bizottság elnöke Lendvai Iván, tagjai Fazekas Miklósné, Szalai István, Farkas Zoltánné, Varga Balázsné és Szalai Pál lettek.

A Községfejlesztési Bizottság elnökévé Szalai Bélát, tagjaivá Varga Józsefet, Dobrádi Zoltánt, Csizsár Imrét és Tóth Andrást választották meg.

A Községgazdálkodási Bizottság elnöke Dobrádi Zoltán, tagjai Tilai Lajos, Varga József, Lendvai Iván, Szalai Béla, dr. Boros István, Rába László, Hécz Vince és Kovács Ottó lettek.

A Pénzügyi Ellenőrző Bizottság elnöke Fazekas Miklósné, tagjai Gondár Zoltán, Szalai István, Dobrádi Zoltánné és Nagy Attiláné lettek.

Az ülésen Varga József alpolgármester letette az esküt.

A testület egyhangulag döntött a tekintetben, hogy Tilai Lajos polgármesteri tisztségét nem nyilvánítja összeférhetetlennek a Győri Tüzoltóparancsnokságon fennálló munkaviszonyával.

A Népjóléti Bizottság javaslatát figyelembe véve 13 rászorultnak szavaztak meg 1500,-, illetve 2000,- Ft összegű segélyt.

A testület ezután egyéb ügyeket tárgyalta.

- Rába -

+ o + o + o + o + o + o + o + o +

A Lébény-Kunsziget Takarékszövetkezet megkezdte a DISZKONT - PÉNZTÁRJEGY forgalmazását, mely bemutatóra szóló megtakarítás. Lejárata 2 - 12 hónap, cimlete 100.000 Ft.

Magánszemélyek részére eladási ára 12 hónap esetében 80.600,- Ft, éves bruttó hozama 19.400,- Ft.

Jogi személyek részére eladási ára 12 hónap esetében 76.900,- Ft, éves bruttó hozama 23.100,- Ft.

A hozamból a jogi személynek kell a költségvetés felé az adót megfizetni.

x o x o x o x o x

=====

A Kunszigeti "Zöld Mező" Mg.Tsz. üzemi lapja

Felelős szerkesztő: Rába László Telefon: 65-011.

Kiadja: a Kunszigeti "Zöld Mező" Mg.Tsz. Kunsziget, Zöldmező u.1.

Felelős kiadó: Fürst János elnök Telefon: 65-011.

Készíti: a Kunszigeti "Zöld Mező" Mg.Tsz. Sokszorosító Üzeme:

Győr, Baross ut 61-63. Telefon: 18-922.

=====